

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจัดแบ่งเป็นหัวข้อเรื่องตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 เด็กพิเศษหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
 - 2.1.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.1.2 สาเหตุของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.1.3 ประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.1.4 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
 - 2.1.5 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
 - 2.1.6 วิธีการสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
 - 2.1.7 ปัญหาทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ
- 2.2 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 2.2.1 ความหมายของการอ่านออกเสียง
 - 2.2.2 ทักษะการอ่านออกเสียง
 - 2.2.3 ความสำคัญของการออกเสียง
 - 2.2.4 ปัญหาในการอ่านออกเสียง
- 2.3 การสอนอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ
 - 2.3.1 ความหมายของคำศัพท์
 - 2.3.2 ความสำคัญของคำศัพท์
 - 2.3.3 จุดมุ่งหมายในการสอนอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 2.3.4 วิธีการสอนอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 2.3.5 ขั้นตอนการสอนอ่านเป็นคำ

- 2.4 เทคนิค Picture Me Reading
 - 2.4.1 ความเป็นมาและหลักการของเทคนิค Picture Me Reading
 - 2.4.2 ขั้นตอนการสอนเทคนิค Picture Me Reading
 - 2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค Picture Me Reading
- 2.5 การจัดพฤติกรรมในชั้นเรียนรวม
- 2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม
 - 2.6.1 ความหมายของชุดกิจกรรม
 - 2.6.2 ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.6.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.6.4 ขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.6.5 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เด็กพิเศษหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

2.1.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

โจน เอ็มฮาร์เวล (Harwell, 2001 น. 1) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หรือเรียกว่า LD ซึ่งเป็นบุคคลที่มีปัญหาทางด้านการฟังการพูดการอ่าน การให้เหตุผล และการคิดคำนวณในวิชาคณิตศาสตร์ พวกเขาสามารถมองเห็นและได้ยินเหมือนคนปกติทั่วไปและมีระดับสติปัญญาตามเกณฑ์หรือบางคนอาจจะสูงกว่าเกณฑ์ พวกเขาจะมีความบกพร่องที่แตกต่างกันออกไป มีตั้งแต่อาการเล็กน้อยจนถึงขั้นรุนแรง มีปัญหาทางด้านอารมณ์ด้านความสนใจ การปรับตัวทางสังคมและสภาพแวดล้อม บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ควรจะได้รับ การวินิจฉัยตั้งแต่เริ่ม พวกเขาจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังพฤติกรรมพื้นฐานและการฝึกทักษะทางสังคมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการพิเศษของแต่ละบุคคลซึ่งจะทำให้พวกเขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผดุง อารยะวิญญู (2546, น. 1) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่าเด็กที่จะประสบความยุ่งยากในการเรียน หรือบางทีอาจเรียกว่า “เด็ก เรียนยาก” หมายถึงเด็กทุกคนที่ไม่สามารถเรียนหนังสือได้ดีเท่ากับเด็กทั่วไป มีปัญหาในการเรียนวิชาต่างๆ อาจเนื่องมาจากความบกพร่องทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม หรือจิตใจ ทุกคนที่เรียนได้ไม่ดีดังเช่นเด็กปกติทั่วไปเป็นเด็กที่มีความยุ่งยากในการเรียนหรือเป็นเด็กเรียนยาก ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นเด็กที่ไม่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ไอคิวปกติ จะอยู่ตั้งแต่ 90 ขึ้นไป มีสภาพ

ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจปกติ แต่เรียนหนังสือไม่ได้ เนื่องจากสมรรถนะความสามารถในการนำข้อมูลไปใช้ เด็ก เหล่านี้มีความยากลำบากในการพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ และหรือด้านคณิตศาสตร์

จรัสลักษณ์ จีรวินุลย์ (2546, น. 1) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า ปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นภาวะบกพร่องที่แสดงออกในรูปของปัญหาในการใช้ภาษา การเขียนการสะกดคำ และการคำนวณอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่าเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากความบกพร่องในการแปลข้อมูลที่สมองทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนเด็ก คนอื่นๆ ความบกพร่องนี้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับระดับเชาวน์ปัญญาแต่ปัญหาดังกล่าวไม่ได้มีสาเหตุจากความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหวสายตากรได้ยีน ระดับสติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ว่า ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ ทั้ง ๆ ที่มีระดับสติปัญญาปกติ

กุลยา ก่อสุวรรณ (2553, น. 33) ได้ให้ความหมายของภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) หรือภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะด้าน (Specific Learning Disabilities) หมายถึง ความผิดปกติทางกระบวนการทางจิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจการใช้ภาษา การพูด หรือการเขียนอย่างน้อยหนึ่งด้าน ซึ่งเห็นได้จากปัญหาด้านการฟัง การคิด การพูดการอ่าน การเขียน การสะกด หรือการคิดหาคำตอบทางคณิตศาสตร์ แต่นิยามนี้ไม่รวมถึงเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ที่เกิดจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว ความบกพร่องทางสติปัญญา ปัญหาทางอารมณ์หรือการขาดการกระตุ้นทางสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

คณะกรรมการภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้แห่งชาติ (กุลยา ก่อสุวรรณ, 2553, น.34) อ้างอิงจาก The National Joint Commit for Learning Disabilities : NJCLD, 1977, p.29) ได้ให้ความหมายของภาวะแอลดีว่า หมายถึง กลุ่มของความผิดปกติที่ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการฟัง พูดอ่านเขียน การให้เหตุผลหรือความสามารถด้านคณิตศาสตร์ ซึ่งความผิดปกตินี้เกิดเฉพาะบุคคลผู้เชี่ยวชาญสันนิษฐานว่า ความผิดปกตินี้ เกิดจากการทำงานของระบบประสาทสมองส่วนกลางบกพร่องผู้ที่มีภาวะนี้แล้วจะเป็นไปตลอดชีวิต เด็กแอลดีอาจมีปัญหาด้านการกำกับตนเอง การรับรู้ทางสังคม และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมด้วยได้

2.1.2 สาเหตุของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

สันสนีย์ ฉัตรคุปต์(2543, น.10) ได้กล่าวไว้ว่า เนื่องจากยังไม่มีใครรู้ชัดว่า อะไรเป็นสาเหตุที่แท้จริงหรืออาจเกิดจากสาเหตุหนึ่งสาเหตุใดสาเหตุเดียวที่ทำให้เกิดความบกพร่องในการเรียนรู้ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะค้นหาสาเหตุของความบกพร่องนี้ เนื่องจากสาเหตุนั้นมีหลากหลาย มีความสลับซับซ้อนมาก แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลอาจก่อให้เกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ได้แก่

1. การได้รับบาดเจ็บทางสมอง

บุคลากรทางการแพทย์ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในหลายประเทศ มีความเชื่อว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กเหล่านี้ไม่สามารถเรียนรู้ได้คือนั้น เนื่องมาจากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง (brain damage) อาจเป็นการได้รับบาดเจ็บก่อนคลอด ระหว่างคลอดหรือหลังคลอดก็ได้ การได้รับบาดเจ็บนี้ทำให้ระบบประสาทส่วนกลางไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ อย่างไรก็ตามการได้รับบาดเจ็บ อาจไม่รุนแรงมาก สมองและระบบประสาทส่วนกลางยังทำงานได้ดีเป็นจำนวนมาก มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่บกพร่องไปบ้างทำให้เด็ก มีปัญหาในการรับรู้ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของเด็ก แต่ปัญหานี้ ยังไม่เป็นที่ยอมรับทั้งหมดเพราะเด็ก บางรายอาจเป็นกรณี ยกเว้นได้

2. กรรมพันธุ์

งานวิจัย เป็นจำนวนมากระบุตรงกันว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้บางอย่างสามารถถ่ายทอด ทางกรรมพันธุ์ได้ ดังจะเห็นได้จากการศึกษารายกรณีพบว่า เด็ก ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ บางคนอาจมีพี่น้องที่เกิดจากท้องเดียวกันมีปัญหาทางการเรียนรู้เช่นเดียวกัน หรืออาจมีพ่อ แม่ พี่น้อง หรือญาติใกล้ชิดก็มีปัญหาทางการเรียนรู้เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในการอ่าน การเขียน และความเข้าใจ มีรายงานการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้ว่า เด็กฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน (identicaltwin) เมื่อพบว่า ฝาแฝดคนหนึ่งมีปัญหาในการอ่าน ฝาแฝดอีก คนหนึ่งมักมีปัญหาในการอ่านด้วยเช่นกัน แต่ปัญหานี้ไม่พบบ่อยนัก สำหรับฝาแฝดที่มาจากไข่คนละใบ (fraternal twins) จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัญหาในการเรียนรู้อาจสืบทอดทางกรรมพันธุ์ได้

3. สิ่งแวดล้อม

สาเหตุทางสภาพแวดล้อมในที่นี้หมายถึง สาเหตุอื่นๆที่ไม่ใช่การได้รับบาดเจ็บทางสมองและกรรมพันธุ์ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กภายหลังการคลอด เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสีย เช่น การที่เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายล่าช้า ด้วยสาเหตุบางประการการที่ร่างกายได้รับ สารบางประการอัน เนื่องมาจากสภาพมลพิษในสิ่งแวดล้อม การขาดสารอาหารในวัย ทารกและวัยเด็ก การสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพของครูตลอดจน

การขาดโอกาสทางการศึกษา เป็นต้น แม้ว่าองค์ประกอบเหล่านี้อาจส่งผลทำให้สภาพการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีปัญหามากขึ้น (ผดุง อารยะวิญญู, 2544, น. 89)

แกรีและโรดา (Fisher, 2002, p. 6) ได้กล่าวว่า ไม่มีใครรู้ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับเด็กแอลดี ไม่รู้ว่าทำไมพวกเขาถึงเป็น แอลดี ไม่รู้ว่าทำไมเด็ก แอลดี มีความบกพร่องที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาสาเหตุเด็ก แอลดี แกรีและโรดาสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. เด็กบางคนมีปัญหาในการเรียนรู้ตั้งแต่วัยเด็ก เช่น พวกเขาจะมีความยากลำบากในการรับบอล การยืนบนเส้นตรง หรือความไม่เข้าใจในกฎเกณฑ์การเล่นเกมต่างๆ บางครั้งพวกเขาจะมีปัญหาความยุ่งยากในการพูด หรือไม่สามารถเข้าใจถึงที่คนอื่นๆ พูด เมื่อพวกเขาเข้าเรียนปัญหาที่ตามมาคือ ปัญหาด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ในวิชาคณิตศาสตร์ การจำตัวเลขตัวอักษร แม้กระทั่งการจับปากกาในการเขียน ทั้งๆ ที่พวกเขาได้พยายามแล้ว แต่พวกเขาไม่ทราบถึงวิธีที่จะจัดการกับปัญหาความยุ่งยากเหล่านี้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจมีสาเหตุดังต่อไปนี้

1) ครอบครัวที่มีปู่ ลุง หรือพ่อแม่ที่เป็นแอลดี เด็กก็จะเป็นแอลดีด้วย แต่บางครอบครัวก็อาจจะมีแค่เพียงหนึ่งคนที่เป็นแอลดี

2) เด็กบางคนเป็นแอลดีตั้งแต่เริ่มเป็นทารก บางครั้งอาจจะเป็นก่อนที่พวกเขาจะคลอด อาจเกิดจากความเจ็บป่วยของแม่ หรือปัญหาจากการคลอดของแม่ แต่ไม่มีใครมั่นใจถึงสาเหตุที่แท้จริงว่าแอลดีเกิดขึ้นได้อย่างไรและมีสาเหตุมาจากอะไร

สรุป ได้ว่าจากผลการศึกษาสาเหตุของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้นำเสนอปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาทางการเรียนรู้ได้แก่ ปัจจัยด้านพันธุกรรม พัฒนาการด้านต่างๆ ซ้ำกว่าวัย ปัจจัยด้านชีวเคมีในสมองและเซลล์ประสาท การบาดเจ็บ ทางสมอง หรือสมองถูกทำลาย และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

2.1.3 ประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้ให้แบ่งลักษณะของความพิการไว้ 9 ประเภทดังนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ
5. บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
7. บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรม และอารมณ์
8. บุคคลออทิสติก

9. พิกัดช้อน

แต่ผู้วิจัยได้เลือกหัวข้อประเภทความพิการเฉพาะที่มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ในงานวิจัยเล่มนี้มาอธิบายรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (ควาน์ซินโดม)

บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีพัฒนาการล่าช้ากว่าคนปกติทั่วไปทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ภาษา เมื่อวัดสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว มีสติปัญญาต่ำกว่าบุคคลปกติและความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ปกติอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า เช่น ทักษะการสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน การควบคุมตนเอง สุขอนามัย และความปลอดภัย การเรียนวิชาการเพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่าง การทำงาน ทักษะทางสังคม และทักษะในการใช้สาธารณสมบัติ เป็นต้น ซึ่งลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาจะแสดงอาการแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. บกพร่องระดับเล็กน้อย ระดับเขาวัวปัญญา (IQ) ประมาณ 55-70
2. บกพร่องระดับปานกลาง ระดับเขาวัวปัญญา (IQ) ประมาณ 40-55
3. บกพร่องระดับรุนแรง ระดับเขาวัวระดับรุนแรงมาก (IQ) ประมาณ 25-40
4. บกพร่องระดับรุนแรงมาก ระดับเขาวัวปัญญา (IQ) ประมาณ 20-25

- บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ

บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ หมายถึง บุคคลที่มีความผิดปกติบกพร่องหรือสูญเสียอวัยวะ ส่วนใดส่วนหนึ่งร่างกายทำให้ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ดีหรือมีอาการเกร็ง คือ อาการตึงตัวของกล้ามเนื้อ ส่วนใด ส่วนหนึ่งหรือหลายส่วน ควบคุมการทรงตัวได้ยากหรือไม่ได้เลย มีการเคลื่อนไหวของแขนขาไม่สัมพันธ์กันมีอาการสั่น เดินเซ หรืออาจเป็นบุคคลที่บกพร่องเนื่องจากสุขภาพ หรืออุบัติเหตุ อาการชัก โรคเรื้อรัง โรคติดต่อ เป็นต้น

ประเภทความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ อาจแบ่งได้ดังนี้

1. บกพร่องทางระบบประสาท เช่น บุคคลสมองพิการ (Cerebral Palsy) ไม่ใช่บุคคลปัญญาอ่อนแต่หมายถึง สมองส่วนที่ใช้ควบคุมกล้ามเนื้อส่วนใดส่วนหนึ่งบกพร่อง หรือสูญเสียทำให้มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ซึ่งแต่ละคนมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น กล้ามเนื้ออ่อนแรงหรือกล้ามเนื้อเคลื่อนไหวช้า ทรงตัวได้ไม่ดี ซึ่งแต่ละคนที่มากน้อยแตกต่างกันความบกพร่อง จะเกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ ประมาณ 7 ปี ลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนของบุคคลสมองพิการ ได้แก่

- กล้ามเนื้อหดตัว เกร็ง (Spastic) เป็นลักษณะความผิดปกติของการควบคุมการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวช้ามีอาการเกร็ง ซึ่งเราจะพบบุคคลที่มีอาการในกลุ่มนี้มากที่สุด

- กล้ามเนื้อควบคุมการเคลื่อนไหวได้ยาก (Athetoid) มีลักษณะขนานไม่สัมพันธ์กันหันไปตามทิศทางต่าง ๆ

- กล้ามเนื้อตึงตัว (Ataxia) มีอาการสั่น เดินเซ ควบคุมการทรงตัวได้ไม่ดี ซึ่งเราจะพบบุคคล ที่มีอาการในกลุ่มนี้น้อยที่สุด

- แบบผสม มีลักษณะร่วมตั้งแต่ 2 ชนิด เช่น มีอาการเกร็งร่วมกับการเคลื่อนไหวของแขน ไม่สัมพันธ์กัน หันไปคนละทิศหรือมีการเกร็ง ควบคุมการทรงตัวไม่ได้มีการสั่นเดินเซ เป็นต้น

2. บกพร่องทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก เช่น กล้ามเนื้อเปลี่ยน ไขข้ออักเสบ เป็นต้น

3. ไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด เช่น น้ำครั่งในสมอง แขน ขาด้วนหรือกุด แขน ขามิขนาดใหญ่มากผิดปกติ เป็นต้น

4. สภาพความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพอื่น ๆ ได้แก่ บกพร่องจากอุบัติเหตุไฟไหม้ แขน ขาขาด โรคติดต่อ เช่น โปลิโอ การได้รับอันตรายจากการคลอด หรือบกพร่อง เนื่องจากสุขภาพ เช่น โรคหืด โรคหัวใจ โรคปอด โรคเอดส์ เป็นต้น

- บุคคลออทิสติก

บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่บางส่วนของสมองที่ผิดปกติไป และความผิดปกตินั้นพบได้ก่อนวัย 30 เดือน ลักษณะของเด็กออทิสติก มีดังนี้

1. มีความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ไม่มองสบตาบุคคลอื่น ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้ากิริยาหรือท่าทางเล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่สนใจที่จะทำงานร่วมกับใครไม่เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลอื่น

2. มีความบกพร่องด้านการสื่อสาร ทั้งการใช้ภาษาพูด ความเข้าใจภาษา การแสดงกิริยาสื่อความหมาย ซึ่งมีความบกพร่องหลายระดับ ตั้งแต่ไม่สามารถพูดสื่อความหมายได้เลย หรือคนพูดได้แต่ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ บางคนพูดแบบเสียงสะท้อนหรือพูดเลียนแบบทวนคำพูด บางคนจะพูดซ้ำในเรื่องที่ตนเองสนใจ มีการใช้สรรพนามสลับที่ระดับเสียงพูดอาจมีความผิดปกติ บางคนพูดโทนเสียงเดียว บางคนพูดไม่มีความหมาย

3. มีความบกพร่องด้านพฤติกรรมและอารมณ์ บางคนมีพฤติกรรมซ้ำๆ ผิดปกติ เช่น เล่น โบกมือไปมาหรือหมุนตัวไปรอบ ๆ เดินเขย่งเท้าปลาย ท่าทางเดินงุ่มง่าม ยึดติดโดยไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใดๆ การแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัยบางคนร้องไห้หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีอาการก้าวร้าว รุนแรงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4. มีความบกพร่องด้านการรับรู้และประสาทสัมผัส การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ การรับรู้ทางการเห็นการตอบสนองต่อการฟัง การสัมผัส การรับกลิ่นและรส มีความแตกต่างกัน ในแต่ละบุคคล บางคนชอบมองแสง บางคนตอบสนองต่อเสียงผิดปกติ รับเสียงบางเสียงไม่ได้ ด้านรับสัมผัสกลิ่นและรส บางคนตอบสนองช้าหรือไว หรือแปลกว่าปกติ เช่น ชอบดมของเล่น เป็นต้น

5. มีความบกพร่องด้านการใช้อวัยวะต่าง ๆ อย่างประสานสัมพันธ์กัน การใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายรวมถึงการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อลำเนื้อมัดใหญ่และมัดเล็กมีความบกพร่องบางคนเคลื่อนไหวขยับผิดปกติไม่คล่องแคล่ว ท่าทางเดินหรือวิ่งแปลก การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการหยิบจับไม่ประสานกัน

6. มีความบกพร่องด้านจินตนาการ ไม่สามารถแยกเรื่องจริงเรื่องสมมุติ หรือประยุกต์วิธีการจากเหตุการณ์หนึ่ง ไปยังอีกเหตุการณ์หนึ่งได้ เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ยาก เล่นบทบาทสมมุติไม่เป็น จัดระบบความคิด ลำดับความคิด ลำดับความสำคัญก่อนหลัง คิดจินตนาการจากภาษาได้ยาก ทำให้เกิดอุปสรรค

7. มีความบกพร่องด้านสมาธิมีความสนใจสั้น ไม่อยู่นิ่ง

- บุคคลพิการซ้อน

บุคคลพิการซ้อน (Multiple Handicapped) หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องตั้งแต่อย่างขึ้นไปในบุคคล เดียวกันอาจแบ่งตามลักษณะได้ตามความพิการที่เห็นชัดเจน เช่น

1. บกพร่องทางการเห็นร่วมกับบกพร่องอื่นๆ เช่น การได้ยิน สติปัญญา ร่างกาย การเรียนรู้ สมาธิสั้น เป็นต้น

2. บกพร่องทางร่างกายร่วมกับบกพร่องอื่นๆ เช่น สติปัญญา การเห็น การได้ยิน การเรียนรู้ บุคคลออทิสติก สมาธิสั้น เป็นต้น

3. บกพร่องทางสติปัญญาร่วมกับบกพร่องอื่น ๆ เช่น สติปัญญา การเห็น ร่างกาย การเรียนรู้สมาธิสั้น เป็นต้น

4. บกพร่องทางสติปัญญากับบกพร่องอื่น ๆ เช่น ร่างกาย ออทิสติก สมาธิสั้น เป็นต้น

ลักษณะความพิการซ้อนมีมากมายหลายประเภท โดยอาจจับคู่ๆ ดังกล่าวข้างต้น หลายคนมีลักษณะความพิการซ้อนมากกว่า 2 อย่าง และมีความต้องการพิเศษแตกต่างกัน ต้องได้รับการช่วยเหลือตามความต้องการเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

2.1.4 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

ศรียา นิยมธรรม(2542, น.243) และสันสนีย์ นัทรุบุตย์ (2543, น.10) ได้เสนอลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ในทำนองเดียวกันว่า เป็นภาวะที่ไม่สอดคล้องกันระหว่าง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับ ความสามารถทางสติปัญญาของเด็กกล่าวคือ เขาไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็ม ตามศักยภาพทางสติปัญญาของเขา นอกจากนี้เด็ก ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จะมีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวด้วย รวมถึงอาจจะมีปัญหาทางด้านทักษะทางสังคมและปัญหาทางจิตใจร่วมด้วยส่งผลให้ศักยภาพของเขาลดลง ขาดความมั่นใจในตนเองและเกิดปัญหาการปรับตัวเข้ากับสังคม

ผดุง อารยะวิญญู(2544, น.118) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีปัญหาในด้านต่อไปนี้

1. มีปัญหาในการเรียน เช่น ปัญหาด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์
2. ปัญหาทางภาษา เช่นปัญหาด้านการพูด การใช้ภาษา ซึ่งอาจแบ่งออกได้ดังนี้
 - 2.1 การอ่าน เด็กจะอ่านข้ามบรรทัด จับหนังสือแทบซิดหน้า อ่านหนังสือไม่ออก ไม่ยอมอ่านตามที่ครูสั่ง
 - 2.2 การจำคำ อ่านข้ามคำ ใช้คำอื่นแทนคำที่อ่าน อ่านสลับกัน อ่านออกเสียงผิด อ่านซ้ำ อ่านไม่ออก
 - 2.3 ความเข้าใจ จำเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จำขั้นตอนของเรื่องที่อ่านไม่ได้ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้
 - 2.4 ลักษณะอื่นๆ เช่น อ่านทีละคำ ทีละพยางค์ อ่านด้วยเสียงที่สูง ไม่สามารถนำพยางค์ มารวมกันเป็นคำได้ ไม่เข้าใจความหมาย รวมไปถึงการไม่เว้นวรรคในขณะที่อ่าน
3. มีความบกพร่องทางการรับรู้ หมายถึงการใช้ประสาทสัมผัสเพื่อจำแนก จำและแปลความหมาย โดยเฉพาะด้านต่อไปนี้
 - 3.1 การรับรู้ทางสายตา เด็กจะมีปัญหาในการใช้สายตา เช่นมองเห็นภาพแต่ไม่สามารถอธิบายภาพที่เห็นได้

การปรับตัว ซึ่งลักษณะแต่ละด้านมีความเชื่อมโยงกัน ไม่มีด้านใดที่สามารถทำงานได้อย่างอิสระโดยไม่เกี่ยวข้องกับด้านอื่น ดังนั้นการมองเด็กแอลดีควรมองภาพรวมคือ พิจารณาที่เด็กทั้งคนมากกว่าการแยกพิจารณาแต่ละด้าน(ผดุง อารยะวิญญู, 2544 น.12) ได้กล่าวถึงลักษณะโดยรวมของเด็ก แอลดี ไว้ดังนี้

- ปัญหาทางความคิดและความจำ

1. มีความสนใจสั้น
2. มีความจำสั้น
3. การเคลื่อนไหวช้า
4. ขาดกระบวนการคิด

5. แก้ปัญหาไม่เป็น
6. การรับรู้ไม่ดี
 - ปัญหาในการเรียน
 1. ทักษะการอ่านเบื้องต้น
 2. ทักษะการฟัง
 3. ทักษะการพูด
 4. ทักษะการเขียน
 5. ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 6. ทักษะทางคณิตศาสตร์เบื้องต้น
 - 7. การใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์
 - ปัญหาทางอารมณ์และสังคม
 1. อยู่หนึ่งเฉยไม่ค่อยได้
 2. อารมณ์ไม่คงที่
 3. เสียสมาธิง่าย
 4. ขาดทักษะทางสังคม
 5. ขาดแรงจูงใจ
 6. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

สันสนีย์ ฉัตรคุปต์(2551, ออนไลน์) กล่าวถึง ลักษณะของเด็ก แอลดี เพิ่มเติมไว้ว่าสิ่งที่ควรพิจารณา คือ ผลการเรียนของเด็ก ถ้าเด็ก สอบได้ 49 - 50 เปอร์เซนต์ ซึ่งได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ก็ต้องดูสาเหตุว่าเกิดจากอะไร สิ่งแรกก็คือ การตรวจไอคิวจะทำให้ครูรู้ว่าสมองเด็ก พัฒนาการสมวัยหรือไม่ ถ้าเด็กอายุ 9 ขวบ เรียนอยู่ชั้น ป.4 ไอคิวเฉลี่ยอยู่ประมาณ 90 - 100 ถือว่าปกติ ถ้าไอคิวปกติแปลว่าสมองมีพัฒนาการเหมือนเด็ก 9 ขวบทั่วไปก็ควรจะเรียนหนังสือได้เหมือนเพื่อน ควรสอบได้เฉลี่ย 60 - 80 เปอร์เซนต์ ดังนั้นจะต้องตรวจสอบไอคิวก่อน โดยนักจิตวิทยาที่เชี่ยวชาญด้านนี้ ถ้าตรวจสอบออกมาแล้วพบว่าเด็กมีไอคิว 50 - 60 ถือว่าเด็กเรียนช้าจึงมีปัญหาการเรียน ผลการสอบจึงได้คะแนนไม่ดี ถ้าเด็กมีไอคิวต่ำอย่างนี้ไม่ถือว่าเป็นแอลดี จากลักษณะของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สามารถสรุป ได้ว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีลักษณะคล้ายกับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทอื่นและเด็กปกติบางคนซึ่ง เป็นภาวะที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถทางสติปัญญา นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านการเรียนทักษะทางวิชาการ ทางภาษา ความคิดและความจรรวมถึงปัญหาทางอารมณ์และสังคมด้วย

2.1.5 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ศรียา นิยมธรรม (2540, น.42) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมการอ่านของเด็กที่มีปัญหา การเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ขมวดคิ้วนี้หน้าขณะทีอ่าน อ่านหลงบรรทัด อ่านสลับคำ อ่านข้ามคำ อ่านสลับตัวอักษร อ่านซ้ำคำ อ่านออกเสียงไม่ชัด จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ หรือเรียงลำดับ เรื่องที่อ่านไม่ได้ เล่าเรื่องที่อ่านไม่ได้

ผดุง อารยะวิญญู (2544, น. 22) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านอาจมีพฤติกรรมดังนี้

1. จำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้อ่านเป็นคำไม่ได้
2. จำตัวอักษรได้บ้าง แต่อ่านเป็นคำไม่ได้
3. ความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน
4. ระดับสติปัญญาของเด็กอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย หรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย เมื่อวัดโดย ใช้แบบทดสอบเชาวน์ปัญญาที่เชื่อถือได้
5. เด็กบางคนอาจมีความไวในการใช้สายตา
6. เด็กบางคนอาจมีความไวในการฟัง
7. พุดไม่เป็นประโยค
8. เด็กสามารถเข้าใจภาษาได้ดี หากให้เด็กฟัง หรือมีคนอ่านหนังสือให้ฟัง หรือฟังจาก เทป แต่ถ้าให้อ่านเองเด็กจะอ่านไม่ได้ อ่านไม่เข้าใจ หรือจับใจความสำคัญไม่ได้
9. อ่านคำโดยสลับตัวอักษร เช่น
 - กบ เป็น บก
 - มอง เป็น งอม
 - ยอด เป็น ดอย
 - กบ เป็น บาก เป็นต้น
10. ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อน – หลัง ตัวอักษรใดอยู่ทางซ้าย หรือทางขวา
11. ไม่สามารถแยกแยะเสียงสระในคำได้ เช่น ระหว่างคำว่า น้ำลง กับ แมลงเด็กมัก อ่านคำว่า แมลง เป็น แม- ลง หรือ มะ – แล – ลง หรือ มะ – แม- ลง เป็นต้น

2.1.6 วิธีการสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ผดุง อารยะวิญญู (2546, น. 49) ได้สรุปวิธีการสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหา การเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. การฝึกให้รู้จักพยัญชนะ และสระ
2. การจำแนกตัวอักษรที่มีลักษณะหรือรูปร่างคล้ายกัน เช่น ก กับ ค และ ฆ

3. การสอนเป็นคำเป็นวิธีหนึ่งที่สอนเด็กเริ่มเรียนภาษาไทย โดยให้เด็กออกเสียงตามครู เมื่อเด็กเรียนรู้คำศัพท์จึงสอนวิธีประสมคำ คำที่นำมาใช้สอนในช่วงแรกควรเป็นคำง่ายๆที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

4. การวิเคราะห์คำ ซึ่งเป็นวิธีที่ช่วยให้เด็กอ่านออก โดยให้เด็กรู้ว่าคำแต่ละคำประกอบด้วยพยัญชนะ สระและตัวสะกด คำหนึ่งคำอาจมีพยางค์เดียว หรือหลายพยางค์ก็ได้

5. วิธีโฟนิกส์ เป็นการนำหลักการทางภาษาศาสตร์มาใช้ในการสอนอ่านการสอนเสียงในภาษา ได้แก่ เสียงพยัญชนะ และเสียงสระ

6. การบันทึกชี้นำเป็นการช่วยให้เด็กรู้ และเข้าใจคำสำคัญในเรื่องที่อ่านหลังจากนั้นจึงนำคำสำคัญมารวมเข้าด้วยกัน เพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่องที่กำลังอ่าน รวมทั้งการใช้สื่อทางสายตา เช่น การขีดเส้นให้คำสำคัญของเรื่อง การพิมพ์ตัวหนา หรือตัวเอน เมื่อเด็กฝึกจนเกิดทักษะจึงลดขนาดตัวอักษรให้เท่าปกติ และไม่มีขีดเส้นได้อีก

7. วิธีก้างปลา ใช้หลักเดียวกันกับการบันทึกชี้นำแต่ใช้รูปก้างปลาแทนสื่อทางสายตา โดยให้ก้างปลาใหญ่แทนใจความสำคัญของเรื่อง และมีแขนงของก้างปลาที่มีขนาดเล็กลงซึ่งแทนใจความสำคัญที่รองลงมา

8. วิธีกำหนดคำสำคัญของเรื่อง มาจากภาษาอังกฤษว่า Story Mapping ซึ่งมีผู้ใช้ภาษาไทยแทน หลายคำขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ที่นำไปใช้ วิธีนี้ครูกำหนดคำสำคัญไว้ตรงกลางและใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ เพื่อให้เด็กหาคำที่เกี่ยวข้องกับคำที่อยู่ตรงกลาง ซึ่งเป็นคำที่เป็นส่วนย่อยของคำสำคัญ โดยกำหนด ให้ตัวอักษรของคำนั้นๆ มีขนาดเล็กลง ครูเขียนคำบนกระดานและให้เด็กฝึกอ่านคำนั้นๆ

2.1.7 ปัญหาทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ

อินทรี ศรีประสิทธิ์ (2552, ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันปัญหาความบกพร่องในการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทยขยายวงกว้างคนไทยส่วนมากประมาณ 70-80% มีอาการภาษาอังกฤษบกพร่อง หรือที่เราเรียกว่าดิสเล็กเซีย (dyslexia) ซึ่งหมายถึง ความไม่สามารถในการเรียนรู้ที่จะฟัง พูด หรือ อ่านภาษาอังกฤษได้คล่องและอย่างถูกต้องชัดเจน

Dyslexia คือ ความบกพร่องทางด้านภาษาซึ่งเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ด้านภาษา ความบกพร่องทางการอ่านของแต่ละบุคคลจะแสดงให้เห็นถึงปัญหาความยุ่งยากความเข้าใจ และทักษะการพูด (International Dyslexia Association, 2012)

โรบิน แอลชวาส (Schwarz, 2002) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในการเรียนภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

1. นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในภาษาแม่ก็จะส่งผลกับการเรียนภาษาที่สองด้วย

เช่น คำเป็นที่มีปัญหาการสะกดคำในภาษาสเปน ก็จะมีปัญหาในการสะกดคำภาษาอังกฤษด้วย

2. นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่มีความบกพร่องเล็กน้อยในภาษาแม่ บางครั้งพวกเขาอาจมีความบกพร่องรุนแรงในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1) การอ่านออกเสียงคำในภาษาแม่บางคำมีความคล้ายกันกับการอ่านออกเสียงคำในภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีความสับสนและมีความยากลำบากในการอ่าน

2) นักเรียนจะใช้วิธีการเรียนรู้การพูดภาษาแม่จากการอ่านและการเขียนโดยใช้ความคุ้นเคย แต่ในประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะทำให้ นักเรียนจะต้องเรียนรู้ภาษาใหม่อีกครั้ง จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสับสนและมีความยากลำบากในการอ่าน

3) ภาษาบางภาษานักเรียนไม่ต้องใช้ความพยายามในการสะกดและการอ่านมากเท่ากับภาษาอังกฤษ

3. ความบกพร่องทางกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะส่งผลกระทบต่อการสะกดคำ การเขียน กระบวนการรับข้อมูล และความคิดรวบยอดด้านนามธรรมซึ่งความบกพร่องดังกล่าวทำให้มีความยากลำบากในการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

4. จากการศึกษาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้พบว่า นักเรียนสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ดีเหมือนเจ้าของภาษา ถึงแม้ว่าการเรียน ไวยากรณ์จะไม่ดี นักเรียน ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีความบกพร่องในทักษะการเขียนและทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

5. จากงานวิจัยในหลายๆปีที่ผ่านมา ผลการวิจัยพบว่า สถิติปัญญากับความสามารถในการเรียนภาษาต่างประเทศของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นอน

หลุยส์ สเปียร์ - สเวอ์ลิง(Swerling, น. 2006) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านและนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้มีอัตราเสี่ยง ต่อความไม่ประสบความสำเร็จในการอ่าน ด้วยเหตุผลที่ต่างกันคือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านจะมีปัญหาความยุ่งยากภายในซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความบกพร่องในกระบวนการเชื่อมโยงการฟัง และ การแยกเสียงในการอ่าน อันเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การจำคำทำให้มี ความยากลำบากในการอ่าน ส่วนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาที่สองพวกเขาจะสามารถเรียนรู้และสามารถอ่านคำในภาษาแม่ของพวกเขาได้ เป็นปกติ แต่เนื่องจาก นักเรียนกลุ่มนี้ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในทักษะการพูดและการเขียนมากพอ จึงส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ไม่ดีพอ ส่วนนักเรียนที่มี

ปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจะมีความบกพร่องทางภาษาอังกฤษหรือไม่นั้น จะต้องดูจากสภาพการณ์แวดล้อมของตัวนักเรียนและจะต้องได้รับการวินิจฉัยก่อนถึงจะตัดสินใจหรือระบุได้ ส่วนสาเหตุของความบกพร่องของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านในการเรียนภาษาอังกฤษอาจมีสาเหตุดังต่อไปนี้

1. เด็กที่มีความล่าช้าทางภาษาพูดหรือมีความบกพร่องในภาษาแม่
2. เด็กที่มีบกพร่องในการพัฒนาความสามารถในทักษะการอ่านและเขียนในภาษาแม่
3. พ่อแม่ คนในครอบครัว หรือครูผู้สอนที่มีความบกพร่องในการอ่าน
4. เด็กที่มีความบกพร่องด้านภาษา เช่น การรับรู้หน่วยเสียงในภาษาแม่และภาษาอังกฤษ

2.2 ความหมายในการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

2.2.1 ความหมายของการอ่านออกเสียง

นักศึกษและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายลักษณะแตกต่างกันดังนี้

พิสมัย วีรศิลป์ (2533, น.23) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือกระบวนการทางสมองหรือกระบวนการทางความคิดอันเกิดจากสายตาถอดรหัสความหมายของภาษาที่อ่านหรือที่ผู้เขียนเรียงไว้ แต่ละลำดับคำ วลี ประโยคไปจนถึงข้อความที่เป็นอนุภาค เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเข้าสู่สมองแล้วตีความข้อมูลนั้น เพื่อแยกแยะรายละเอียดต่อไป นับเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน มีองค์ประกอบหลายประการและการที่ผู้อ่านจะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้นั้น จะต้องมีประสบการณ์ในด้านต่างๆ

บำรุง ไตรรัตน์(2534, น. 112) กล่าวว่า การอ่าน คือการแปลความสัญลักษณ์ภาษาเขียนหรืออักษร ผู้อ่านต้องรับรู้ความหมายของสัญลักษณ์และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ก่อนที่ผู้อ่านจะเข้าใจต้องเข้าใจสัญลักษณ์การเขียนแทนภาษาพูด

ภูมิ หุราพันธ์(2530, น. 11) ได้ให้ความหมายการอ่านออกเสียง(Pronunciation) ที่ใช้กันอย่างกว้างๆสำหรับภาษาอังกฤษว่า คือการผสมเสียงเป็นคำและผสมคำเป็นประโยคและต้องมีหลักใหญ่ที่ต้องปฏิบัติอยู่ 4 ประการ คือ

1. การทำเสียงต่างๆแต่ละเสียงในภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง
2. การผสมเสียงนั้นๆเข้าเป็นคำ
3. การลงเสียงหนักให้ตรงพยางค์ในคำที่มีมากกว่าหนึ่งพยางค์
4. การใช้จังหวะหนักเบาและเสียงสูงต่ำในวลีและประโยคได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ยังกล่าวได้ว่า การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษมีเรื่องที่ต้องเรียนรู้อีกหลายอย่าง เช่น การกลายเสียงของคำ (Changes in Pronunciation) การออกเสียงตามที่สะกด (Spelling Pronunciation) การออกเสียงที่เป็นมาตรฐาน (Standard Pronunciation) และหลักสัทศาสตร์ (Phonetics Principles)

การศึกษาธรรมชาติของเสียงพูด กระบวนการเปล่งเสียงและการออกเสียงเรียกว่า วิชา สัทศาสตร์ (Phonology) นักสัทศาสตร์จะศึกษาลักษณะของการออกเสียงตามหลักวิทยาศาสตร์ที่ว่า ด้วยการออกเสียงส่วนการศึกษาเสียงในคำพูดเรียกว่า Phonology ซึ่งศึกษาความเกี่ยวโยงของเสียง ในภาษา นักเรียนศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ความเกี่ยวโยงของเสียงเหล่านี้ได้ ในการนำเสนอ ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรเพื่อนำมาช่วยในการอ่าน ความสัมพันธ์ของเสียงตัวอักษรนี้ ก่อนข้างจะซับซ้อน เนื่องจากการออกเสียงไม่ได้กำหนดว่า ตัวอักษรแต่ละตัวสามารถออกเสียงได้ เพียงเสียงเดียว แต่ความเป็นจริงแล้วตัวอักษรหนึ่งตัวสามารถออกเสียงได้หลายเสียง

เดล (1971, น.4) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการให้ความหมายแก่ สัญลักษณ์ที่สมมุติขึ้น เพื่อจะถอดความจากสัญลักษณ์นั้นๆ ผู้อ่านจะมีความรู้สึกร่วมกับผู้เขียนและการอ่านเป็นของกลุ่มกัน ผู้เขียนเปรียบเสมือนฝ่ายผลิตส่วนการอ่านเปรียบเสมือนฝ่ายบริโภค

กูดแมน (1973, น.51) กล่าวว่า การอ่านเป็นการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) กระบวนการทั้งหมดต้องผ่านกระบวนการทางสมองและผู้อ่านต้องมีการเดา เหตุการณ์ล่วงหน้า โดยอาศัยพื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิม

2.2.2 ความสำคัญของการอ่านออกเสียง

การศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันประสบกับอุปสรรคปัญหา ด้านต่างๆ เช่น ปัญหาด้านการฟัง ปัญหาด้านการอ่าน เขียน และปัญหาด้านการอ่านออกเสียงดังที่ ประนอม สุรัสวดี (2531) กล่าวว่า มีผู้เรียนภาษาต่างประเทศจำนวนมากที่ไม่สามารถออกเสียง เหมือนเจ้าของภาษาและในปัจจุบันเสียงภาษาอังกฤษบางเสียงก็ยังเป็นปัญหาในการออกเสียง สำหรับคนไทยและยังพบว่า แม้ว่าผู้เรียนจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับการออกเสียงตามทฤษฎีแต่ในทาง ปฏิบัติผู้เรียนก็ยังไม่สามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ความผิดเพี้ยนหรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้นใน การออกเสียงนั้น มีตั้งแต่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการสื่อความหมายไปจนถึงระดับที่ ก่อให้เกิดความสับสนในการสื่อสารความหมายได้ นอกจากนี้ (จิรนนท์ เมฆวงษ์ 2550, น. 4) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ในการออกเสียงผู้เรียนชาวไทยมักจะเลือกใช้เสียงที่คุ้นเคยและใช้เสียงที่มีอยู่ใน ภาษาแม่ของตนแทนเสียงภาษาอังกฤษตัวอย่าง เช่น การใช้ ร ในภาษาไทยแทนเสียง “r” ในภาษาอังกฤษในคำว่า rain , right แต่ว่าผู้เรียนเลือกใช้เสียง “r” กลายเป็น light เป็นต้น

สำหรับคนไทยนั้นมีปัญหามากมายในการออกเสียงภาษาอังกฤษเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างระบบเสียงภาษาอังกฤษกับระบบเสียงภาษาไทย ทั้งนี้เนื่องมาจากประการแรกเสียงภาษาอังกฤษ บางเสียงไม่มีในภาษาไทย ประการที่สองคือ เสียงบางเสียงในภาษาอังกฤษคล้ายในภาษาไทย แต่มีประเด็น ที่แตกต่างกันหลายอย่างและประการสุดท้ายเสียงควบกล้ำในภาษาอังกฤษหลายเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2544 น. 8) ดังอธิบายโดยละเอียดถึงปัญหาในการออกเสียงซึ่งสอดคล้องกับที่ (บำรุง โตรัตน์, 2524 น. 9) ได้ระบุว่า การออกเสียงภาษาอังกฤษเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของนักเรียนไทย ภาษาแม่กับระบบเสียงภาษาอังกฤษ ซึ่งในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น การรู้แต่คำศัพท์และโครงสร้างประโยคเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอถ้าผู้เรียนไม่สามารถออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษาฟังแล้วสามารถเข้าใจได้ ก็ยังไม่ถือว่าสามารถใช้ภาษานั้นในการสื่อสารได้

การเรียนรู้การออกเสียงอย่างเจ้าของภาษาเป็นสิ่งสำคัญดังนั้นการที่จะให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาและป้องกันมิให้ผู้เรียนออกเสียงผิด จึงควรสร้างพื้นฐานและปลูกฝังลักษณะนิสัยในการออกเสียงให้ผู้ถูกต้องชัดเจนตั้งแต่เด็กในระดับเริ่มหรือระดับประถมนั่นเอง นักเรียนควร ได้รับการสอนอย่างถูกต้องมาตั้งแต่ต้น ถ้ามีเช่นนั้นนักเรียนจะลอกเลียนแบบการออกเสียงที่ผิดๆ ทำให้เป็นปัญหาที่แก้ยากในภายหลัง ดังนั้นการสอนภาษาหากเริ่มได้เร็วมากเท่าไรจะได้ผลดียิ่งขึ้น (Lenneberg, 1976)

2.2.3 ปัญหาในการออกเสียง

จिरนันท์ เมฆวงษ์(2550, น.9) ได้อธิบายถึงปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษไว้ว่า ผู้เรียนภาษาต่างประเทศจำนวนมากไม่มากที่สามารถออกเสียงได้เหมือนกับเจ้าของภาษา คนไทยที่เรียนภาษาต่างประเทศน้อยคนที่จะมีความสามารถในการออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษา ทั้งมีสาเหตุมาจาก

1. ไม่มีโอกาสใช้ภาษา คนไทยส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสที่จะได้ยิน ได้ฟังอย่างต่อเนื่องกัน ช่วงระยะนานๆพอสมควร ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษทั่วไป มีเวลาค่อนข้างจำกัด นักเรียนจึงขาดโอกาสที่จะได้ยิน ได้ฟังภาษา แม้ว่าจะมีโอกาสดูหนังบ้าง ภาษาที่ได้อิน ได้ฟังในชั้นเรียนก็อาจไม่ใช่ภาษาที่ถูกต้องเสมอไปคนไทยไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นตัวอย่างภาษาอังกฤษที่ดีในสถานการณ์ต่างๆจึงไม่ค่อยมี แตกต่างจากผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีเจ้าของภาษาเป็นส่วนใหญ่ หรือผู้ที่เจริญเติบโตในสังคมที่ใช้ภาษาอังกฤษ เช่น เด็กไทยที่ติดตามผู้ปกครองไปอยู่ในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ กับเพื่อนฝูงเป็นภาษาอังกฤษตลอดเวลา เสียงภาษาอังกฤษจึงค่อยๆซึมซาบในสมองเด็ก เด็กก็จะเลียนเสียงของเจ้าของภาษาและออกเสียงได้อย่างใกล้เคียงเจ้าของภาษา

2. อายุ เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนภาษาออกเสียงเลียนสำเนียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาในกรณีต่างๆไป เด็กจะสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดีกว่าผู้ใหญ่ แต่มิได้หมายความว่าผู้ใหญ่จะไม่มีความสามารถเรียนรู้เรื่องระบบเสียง เพียงแต่จะเรียนรู้ได้ยากลำบากกว่าเด็ก อย่างไรก็ตามถ้าเด็กไม่มีโอกาสได้ยิน ได้ฟัง และไม่มีโอกาสในการสัมผัสภาษามากพออย่างที่กล่าวมาแล้ว อายุมิได้ทำให้เด็กมีภาษามากกว่าผู้ใหญ่ในเรื่องการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากเท่าใดนัก

3. ความถนัด เราจะสังเกตได้ว่าเวลาเด็กได้เริ่มเรียนรู้สิ่งต่างๆบางคนจะเริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่ๆได้เร็วกว่าคนอื่นความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่นั้น เรียกว่า ความถนัด (Aptitude) ความถนัดมีบทบาทมากในการเรียนภาษาใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเรียนเป็นวิชาหนึ่งในโรงเรียนหรือเรียน เมื่อเด็กเริ่มโตมากพอแล้ว หรือเรียนเมื่อเป็นผู้ใหญ่ เราจะเห็นว่าบางคนมีความสามารถที่จะได้ยินเสียงต่างๆได้ดี จะสามารถเลียนเสียงได้ดีกว่าอีกหลายๆคน ความถนัดทางภาษามีความสัมพันธ์กับอายุ เนื่องจากความสามารถในการเรียนรู้ภาษาใหม่นั้นจะลดลงเมื่ออายุมากขึ้น

4. เจตคติ นอกจากความถนัดแล้ว เจตคดียังมีบทบาทสำคัญที่จะบ่งชี้ได้ว่าผู้เรียนจะสามารถออกเสียงได้ดีหรือไม่ เด็กส่วนใหญ่จะไม่นึกถึงว่า เสียงที่พูดของตนเองจะเป็นอย่างไร เด็กมักจะเลียนเสียงรอบข้างได้โดยไม่วิเคราะห์ว่าคนเหล่านี้ออกเสียงคำพูดต่างๆอย่างไร ด้วยเหตุนี้เด็กที่เรียนกับครูที่ออกเสียงได้ดีมักจะออกเสียงได้ดี เป็นต้น ส่วนผู้ที่เรียนภาษาอายุมากและเคยเรียนการออกเสียงที่ผิดๆมาแล้ว มักจะคอยกังวลกับวิธีการออกเสียงของตัวเองเวลาพูด ถ้าพิจารณาในแง่ชีววิทยาลดวิทยาแล้ว การที่ผู้พูดคอยกังวลว่าจะออกเสียงได้ถูกต้องหรือไม่ นั้น ทำให้ยากกับการเรียนภาษา นอกจากนี้คนไทยบางคนไม่อยากจะพูดให้เหมือนเจ้าของภาษา เพราะกลัวถูกกล่าวหาว่าคัดเสียงไม่เป็นธรรมชาติ เป็นต้น

5. ความแตกต่างระหว่างระบบเสียงในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เราทราบดีว่าแต่ละภาษามีระบบเสียง ระบบคำ ระบบความหมายตลอดจนการสร้างประโยคของตนเอง ถ้าเรียนภาษาที่มีระบบต่างๆ ใกล้เคียงกับผู้เรียนก็จะไม่ยากลำบากเท่าใด ภาษาที่มีระบบแตกต่างกันมากเท่าใด ก็ยิ่งเป็นอุปสรรคต่อการออกเสียงของผู้เรียนมากเท่านั้น

สำหรับคนไทยที่มีปัญหามากมายในการออกเสียงภาษา เนื่องจากความแตกต่างของระบบเสียงระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ซึ่งเกิดขึ้นจากสาเหตุดังนี้

1. เสียงภาษาอังกฤษบางเสียงไม่มีในภาษาไทย ครูสอนภาษาอังกฤษต้องฝึกเป็นพิเศษเพื่อให้ให้นักเรียนได้ยินเสียงเหล่านั้นอย่างชัดเจน เช่นเสียง /s/, /z/, /v/ เป็นต้น

2. เสียงบางเสียงในภาษาอังกฤษคล้ายกับเสียงในภาษาไทย แต่มีประเด็นที่แตกต่างกันหลายอย่าง เช่น เสียง /r/ ในภาษาอังกฤษเทียบได้กับเสียง ร ในภาษาไทย แต่เวลาออกเสียง ร

นั้น ปลายลิ้นจะแตะกับเพดานปาก ส่วนเสียง /r/ ในภาษาอังกฤษนั้นปลายลิ้น ไม่ต้องแตะกับเพดานปากปลายลิ้นจะม้วนก่อนไปทางหลังและกระดกขึ้น

3. เสียงควบกล้ำในภาษาอังกฤษหลายเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย เช่น /sp/,/tr/,/ts/,/lz/ เป็นต้น

2.3 การสอนอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ

2.3.1 ความหมายของคำศัพท์

คำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการเรียนภาษา นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของคำศัพท์ไว้ดังนี้

ศิธร แสงธนู และ คิด พงษ์ทัต (2541, น. 35) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ไว้ว่า คำศัพท์หมายถึง กลุ่มเสียงกลุ่มหนึ่งซึ่งมีทั้งความหมายให้รู้ว่าเป็นคน สิ่งของ อาการหรือลักษณะอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง

พรสวรรค์ สีป้อ (2550, น. 128) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ไว้ว่า คำศัพท์ คือ หน่วยเสียงหลายๆ หน่วยเสียง หรือคำมารวมกันเป็นข้อมูลที่รวบรวมความหมายและการออกเสียงของคำที่ใช้ในการสื่อสาร

วิกิพีเดีย (2011) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ไว้ว่า คำศัพท์คือ กลุ่มคำในภาษาที่ใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการสื่อสารและการหาความรู้จากความหมายของคำศัพท์ที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า คำศัพท์ คือ หน่วยเสียงหรือหน่วยเสียงมารวมกันเป็นข้อมูลที่มีความหมายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการหาความรู้

2. ความสำคัญของคำศัพท์

ในการเรียนภาษานั้นคำศัพท์ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพราะเป็นสิ่งที่มีมนุษย์ใช้ เพื่อสื่อถึงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการหรือความรู้ต่างๆ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (เทคนิคการสอนคำศัพท์, 2553)

ตติยา เมฆประยูร (2544, น.10) กล่าวว่า คำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญเป็นพื้นฐานในการสร้างความเข้าใจ ต่อการเรียนภาษาทุกทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการอ่านการรู้ความหมายคำศัพท์ช่วยให้เข้าใจเรื่องที่สื่อสาร รับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การรู้คำศัพท์เป็นสิ่งที่บ่งบอก ถึงความสามารถและพัฒนาการทางภาษา ในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 222) ได้ให้ความสำคัญในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และแบ่งกลุ่มคำศัพท์สำหรับผู้เรียนไว้ในคุณภาพผู้เรียนไว้คือ

1. ผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องมีทักษะในการสื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับ

ตัวเองครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 150 -200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)

2. ผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถสื่อสารตามหัวข้อเรื่อง เกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการ สุข ภาพ และสวัสดิการ การซื้อ - ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม)

สรุปได้ว่า คำศัพท์เป็นหน่วยพื้นฐานทางภาษา ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เป็นอันดับแรก เพราะคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษา ดังนั้น คำศัพท์จึงมีความสำคัญต่อการเรียนภาษามากซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สังกเวียง สฤทธิกุล (2530, น. 46) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนคำศัพท์ในภาษาต่างประเทศเป็นกิจกรรมที่ไม่มีวันสิ้นสุดมี แต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามความจำเป็น トラบใดที่เราจะใช้ภาษาอังกฤษ เราจะพูดไม่ได้โดยที่เรารู้ศัพท์ ในภาษาอังกฤษหมดแล้ว ฉะนั้นครูควรปลูกนิสัย ในการเรียนรู้ศัพท์ให้แก่นักเรียนซึ่งจะเป็น ประโยชน์เป็นอย่างยิ่งในการใช้ภาษาอังกฤษต่อไป

2.3.2 จุดมุ่งหมายในการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

สังเวียง สฤทธิกุล (2530,น. 48) ได้กล่าวไว้ว่า ในการสอนการสอนคำศัพท์ครูผู้สอน ควรมีจุดมุ่งหมายของตนเองว่า เมื่อสอนแล้วนักเรียนควรจะมีความรู้อย่างไรบ้าง จุดมุ่งหมายของแต่ละบุคคลอาจจะไม่เหมือนกันก็ได้ แต่จุดมุ่งหมายใหญ่ๆ มีอยู่ 3 ประการคือ

1. ต้องให้นักเรียนรู้ความหมาย คือ สามารถจะจำและบอกความหมายได้ทันทีเมื่ออ่าน เขียนหรือได้ยินศัพท์คำนั้นๆ การที่จะสอนให้นัก เรียนรู้ความหมายของศัพท์นั้นมีหลายประการ เช่น ใช้ การแสดงประกอบ ใช้ภาพ ใช้ของจริง ใช้ข้อความ ความหมายของศัพท์ ในภาษาอังกฤษนั้น คำๆ เดียวอาจมีได้หลายความหมาย ฉะนั้น ครูจะต้องสอนความหมายของรากคำที่ใช้อยู่ในบทเรียน นั้นๆ และต้องสอนความหมายตามแบบสร้างคำ Function Words ด้วย

2. ต้องให้นักเรียนออกเสียงได้ถูกต้อง การที่จะให้นักเรียนออกเสียงได้ถูกต้อง ครูจะต้องสอนให้นักเรียนออกเสียงทีละคำ เพราะคำในภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่ได้ออกเสียงตาม ตัวสะกดเสมอไป เช่น on son การสอนให้ออกเสียงได้ถูก ต้องนั้น เป็นการเพิ่มทักษะในการฟัง การอ่าน การเขียน การพูด ได้อีกด้วย คำบางคำในภาษาไทยและอังกฤษออกเสียงเกือบตรงกัน หรือ คำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษ ครูควรระวังให้นักเรียนออกเสียงถูก ต้องตามเสียงเจ้าของภาษา เช่น apple national เป็นต้น

3. ต้องให้นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์นั้นๆ ได้ในประโยคต่างๆ โดยให้มีความ ความสัมพันธ์กับโครงสร้างของเสียงและไวยากรณ์ของภาษานั้นๆ ได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง

ทั้งด้านภาษาเขียน ภาษาอ่าน ภาษาพูด ตามความนิยมของเจ้าของภาษานั้นๆ ก็ต้องให้นักเรียนมีความสามารถใช้คำนั้นๆ ได้จริงๆ

พรสวรรค์ สีป้อ(2550, น. 130) ได้เสนอแนะจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้คำศัพท์ ดังนี้

1. ให้นักเรียนออกเสียงและเขียนคำนั้นๆ ให้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนรู้ความหมาย ซึ่งต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้วย
3. ให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ใน โครงสร้างแบบต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน
4. ให้นักเรียนรู้ว่าคำๆ นั้นเป็นคำประเภทใด เช่น เป็นคำนาม คำคุณศัพท์ คำกริยา หรือคำกริยาวิเศษณ์ เพื่อนักเรียนจะสามารถนำคำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป ในการเรียนการสอนคำศัพท์ที่มีจุดมุ่งหมายคือ ทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รู้ความหมายของคำ และสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ใน โครงสร้างแบบต่างๆ ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนได้อย่างถูกต้อง

2.3.4 วิธีสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

วิสาขจิตวิตร์(2541, น.73) ได้เสนอวิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. สอนความหมายของคำศัพท์พร้อมๆ กับการพัฒนาความคิดรวบยอด
2. สอนความหมายของคำศัพท์โดยให้นักเรียนใช้คำศัพท์นั้นๆ บ่อยครั้งในกิจกรรมต่างๆ กัน
3. ให้นักเรียนอ่านมากๆ โดยให้นักเรียนอ่านหนังสือหลายๆ ประเภท เพื่อให้นักเรียนรู้คำศัพท์

นอกจากนี้ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมแรงการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคำศัพท์ของตน (พรสวรรค์ สีป้อ, 2550, น.134-135) ดังนี้

1. ให้ทำสมุดจดคำศัพท์
2. ให้แบ่งกลุ่มนำคำที่ผู้สอนกำหนดมาสอนเพื่อน
3. ให้หาคำศัพท์ใหม่จากบทอ่านมาที่บ้านและนำมาสอนเพื่อน
4. ทบทวนคำศัพท์โดยใช้เกมหรือกิจกรรม
5. กระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน ให้อ่าน ดูหนัง ฟังเพลง ฯลฯ และจดบันทึกคำที่เห็นว่าจำเป็นสำหรับตนเอง
6. สอนทักษะการจำโดยใช้ เทคนิคคำหลัก เช่น ให้ผู้เรียนคิดภาพที่สัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์ใหม่กับคำศัพท์เดิม ที่ออกเสียงคล้ายกัน

7. จัดบอร์ดคำศัพท์ที่ครูสอน โดยประกอบด้วย ความหมาย การออกเสียงหน้าที่ของคำ และใช้สีที่สวยงามแตกต่างกัน

จรัสลักษณ์ จิรวินุญช์ (2546, น. 26) ได้กล่าวถึงวิธีการที่จะทำให้เด็กจำคำศัพท์ที่ได้แม่นยำขึ้น ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ ฝึกกิจกรรมสื่อความหมาย โดยใช้คำศัพท์ที่เรียน ให้ผู้เรียนอ่านหนังสือ นอกเวลา

ผดุง อารยะวิญญู (2544, น. 68) ได้กล่าวถึงความหมาย ของการสอนอ่านเป็นคำไว้ว่า การสอนอ่านเป็นคำ (Sight Word Approach) เป็นการสอนให้เด็ก อ่านเป็นคำๆ ให้ได้ก่อนที่เด็ก จะจำตัวอักษรได้ เมื่อเด็กอ่านคำได้มากพอสมควรแล้วจึงให้เด็ก รู้จัก ตัวสระ และพยัญชนะ ในภายหลัง โดยครูอาจใช้บัตรคำในการสอน ให้เด็ก อ่านตาม ให้ดูภาพประกอบ เด็ก จะสามารถอ่านคำได้โดยการจำครูอาจทำโดยการบันทึกเสียง แล้วจึงเปิดให้เด็กฟังและให้เด็ก อ่านบัตรคำ การสอนวิธีนี้จะทำให้เด็กสามารถอ่านคำได้โดยใช้สายตา

อินทิรา ศรีประสิทธิ์ (2552, ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนอ่านเป็นคำ คือ การสอนให้เด็กจำคำด้วยการดูตัวอักษร หรือ ดูรูปด้วยสายตา (sight reading) ที่แสดงความหมายของคำ ในหนังสือ โดยเน้นการจำคำศัพท์และความหมายการพัฒนาทักษะการอ่านเป็นคำเป็นสิ่งที่สำคัญ สำหรับนักเรียนที่เริ่มฝึกอ่าน วิธีการอ่านเป็นคำนั้นจะมีประสิทธิภาพและได้ผลดีในการสอนกับนักเรียนกลุ่มเล็ก ๆ โดยใช้ บัตรคำและบัตรภาพซึ่งเป็นเทคนิคที่ดีเยี่ยม เพราะนักเรียน ได้เห็นภาพซึ่งเป็นตัวช่วย ตัวกระตุ้น ทำให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงภาพกับคำ และสามารถจำคำศัพท์และอ่านคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ขั้นตอนการฝึก การอ่านเป็นคำจะใช้การฝึกอ่านออกเสียง ซ้ำๆ ตามครูผู้สอนซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านคำของนักเรียน

การสอนอ่านเป็นคำเป็นวิธีการสอนอ่านคำที่ช่วยให้นัก เรียนสามารถอ่านคำศัพท์ ได้อย่างอัตโนมัติ การสอนอ่านเป็นคำนั้น เหมาะกับผู้เรียนที่เรียนรู้และรับรู้ได้ดีทางสายตา (Visual Learners) โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเล็กที่เริ่มที่จะฝึก อ่าน เพราะเด็ก เล็ก สามารถเรียนรู้ได้ดีด้วยการมองเห็น คำที่นำมาสอนมักจะเป็นคำที่ปรากฏขึ้นบ่อยครั้งในหนังสือ หรือเป็นคำคุ้นเคยที่เห็นหรือใช้ในชีวิตประจำวันเช่น ชื่อของตัวเอง การสอนอ่านเป็นคำได้นำมาใช้ในกลุ่มเด็ก ที่มีปัญหาด้านการอ่านเช่น ดิสเล็กเซีย (Dyslexia) ออทิสซึม (Autism) และดาวซินโดรม (Down Syndrome) (Wikipedia, 2011)

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การสอนอ่านเป็นคำ เป็นวิธีการสอนให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำๆโดยใช้บัตรคำหรือบัตรภาพช่วยในการสอน สามารถทำได้ดังนี้

1. ให้ลองเปล่งเสียงออกมาหลายๆ เสียง
2. ฝึกอ่านคำและฝึกออกเสียงคำที่ง่ายๆ

3. สอนให้เด็กเชื่อมโยงความสัมพันธ์จากรูปภาพหรือการเล่าเรื่องจากภาพ เพื่อช่วยตีความหมายของคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจ

4. ฝึกใช้คำศัพท์ที่อ่าน โดยฝึกทั้งการเขียนและการอ่านออกเสียงไปพร้อมๆ กันสรุปได้ว่าการสอนอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้นักเรียนอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องนั้น มีเทคนิคคือ และกิจกรรมการสอนหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูที่จะต้องเลือกคือ เทคนิคและกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเรียนรู้คำศัพท์และให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับการเรียนรู้คำศัพท์และให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนต้องสอดคล้อง ผสมคำหรือวิเคราะห์คำวิธีนี้เป็นวิธีที่ดีและมีประสิทธิภาพซึ่งเหมาะสมกับนักเรียนที่เริ่มฝึกอ่าน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ รวมถึงนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน

2.3.5 ขั้นตอนการสอนอ่านเป็นคำ

การเลือกคำศัพท์ที่จะนำมาสอนในการสอนอ่านเป็นคำนั้น อาจจะเป็นคำศัพท์ที่มาจากหนังสือเรียนของนักเรียนคำศัพท์ที่นักเรียนอ่านผิดพลาดหรือเป็นคำศัพท์ที่นักเรียนไม่สามารถอ่านได้โดยอัตโนมัติ โดยการสอนอ่านเป็นคำเริ่มจากขั้นตอนดังนี้

1. Recall Step

1) ครูพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่จะนำมาสอน โดยครูต้องแน่ใจว่านักเรียนสามารถเข้าใจและบอกความหมายของคำศัพท์ได้ทุกคำในกรณีที่คำศัพท์มีหลายความหมาย ครูจะต้องสอนความหมายเดียวกันกับในหนังสือที่นักเรียนอ่าน

2) ครูชูบัตรภาพให้นักเรียนดู จากนั้นครูอ่านคำศัพท์ให้นักเรียนฟังทีละ 1 คำ

3) ครูอ่านคำศัพท์จากบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำศัพท์ตามครู

4) ครูชูบัตรคำศัพท์เพื่อให้นักเรียนฝึกอ่านและบอกความหมายคำศัพท์ ครูจะต้องพูดชมเชยแก่นักเรียน เมื่อนักเรียนสามารถอ่านและบอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง ถ้านักเรียนไม่สามารถอ่านและบอกความหมายของคำศัพท์ได้ ครูอ่านและบอกความหมายคำศัพท์ให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

5) ครูชูบัตรคำศัพท์สลับกับบัตรภาพเพื่อให้นักเรียนฝึกอ่าน

2. Recognition step คือ ขั้นตอนการนำกิจกรรมทางภาษา มาใช้ร่วมกับการสอนอ่านคำศัพท์ จุดมุ่งหมายของการสอนขั้นตอนนี้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการจำและเกิดการรับรู้ถึงคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้ว นอกจากนี้ ยังทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและเป็นการย้ำทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ในขั้นตอนที่ 1 ใให้กับนักเรียนอีกด้วย

การคัดเลือกคำศัพท์ที่จะนำมาสอนนักเรียน ครูต้องคำนึงถึงว่า คำศัพท์คำนั้นๆ ควรจะปรากฏขึ้นบ่อยๆ ในงานเขียนประเภทต่างๆ ครูจะต้องแน่ใจว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ครูควรสอนความหมายของคำศัพท์ ก่อนที่

จะให้นักเรียนอ่านในหนังสือ ครูควรกำหนดจำนวนคำศัพท์ที่จะสอนในแต่ละครั้งให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน สิ่งสำคัญครูต้องให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์อย่างสม่ำเสมอ กิจกรรมทางภาษาที่หลากหลายที่ครูนำมาสอน ได้แก่ การเล่นเกม กิจกรรมการลากเส้นบนตัวอักษรหรือการเขียนจากความจำ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถจำคำศัพท์และเข้าใจความหมายได้รวดเร็วขึ้น (Bos; & Vaughn. 2002: 134)

ดิก บริกส์ (2006) ได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า การสอนการอ่านเป็นคำจะให้ได้ดีนั้นจะต้องฝึกฝนซ้ำๆ โดยฝึกพูดในรูปแบบ "I Say - You Say" - "You Say - I Say" approach ซึ่งสอดคล้องกับ (เคลลี เจอร์ลด์, 2003 น. 22) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการฝึกพูดซ้ำๆ เป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการสอนออกเสียง ครูจำนวนมากใช้วิธีฝึกพูดซ้ำๆ อย่างรวบรัดไม่ค่อยให้ความสำคัญนัก เนื่องจากคิดว่าเป็นวิธีการสอนในระดับต้นๆของผู้เริ่มเรียน แต่แท้จริงแล้ววิธีการสอนแบบนี้จำเป็นสำหรับการสอนในระดับสูงเช่นกัน เนื่องจากผู้เรียนต้องใช้เวลาเพิ่มคำศัพท์และรูปประโยคใหม่ๆ ในเวลาฝึกจึงจำเป็นต้องมีความมั่นใจว่าจะต้องออกเสียงอย่างไรให้ถูกต้อง

นอกจากนี้โรบินสัน (Robinson, 2008) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมที่ช่วยนักเรียนในการอ่านเป็นคำ ไว้ว่า

1. ชี้ตัวอักษรและพูซ้ำของตัวอักษรนั้นๆ
2. เขียนคำนั้นๆ ลงในกระดาษการ์ด
3. หากมาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือหนังสือ จากนั้นใช้ปากกาเน้นข้อความคำเหล่านั้นไว้เพื่อ ฝึกอ่าน
4. ฝึกฝนการอ่านจนกว่าจะสามารถจำคำได้โดยใช้วิธี พูด อ่าน ปิด พูดเขียน ในแต่ละคำทุกคำ
5. ใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้คำศัพท์ โดยปรับเป็นกิจกรรมทั้งการใช้ สายตา การฟัง การสัมผัส การฝึกการสัมผัสอาจทำได้ โดยการเขียนคำลงบนทรายซึ่งเป็นวิธีการที่ดีที่จะทำให้มีสมาธิและสามารถจำคำได้

สรุปได้ว่าขั้นตอนการสอนอ่านเป็นคำ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ขั้น Recall Step เป็นขั้นตอน ที่เน้นให้นักเรียนได้อ่านออกเสียงเป็นคำๆ โดยการฝึก อ่านซ้ำๆ จากบัตรคำหรือบัตรภาพ และขั้น Recognition step เป็นขั้นตอนที่นำกิจกรรมทางภาษาที่หลากหลาย เช่น การร้องเพลงหรือการเล่นเกมมาเข้าร่วมในการสอน เพื่อเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้การอ่านคำศัพท์ของนักเรียน และยังทำให้นักเรียน มีความสนุกสนานในการเรียนอีกด้วย

2.4 เทคนิค Picture Me Reading

2.4.1 ความเป็นมาและหลักการของเทคนิค Picture Me Reading

ผู้คิดริเริ่มและพัฒนาเทคนิค Picture Me Reading คือ มาลีย์ ไอแซคสัน (Marlys J. Isaacson) อาจารย์ทางด้านจิตวิทยาโรงเรียนประถมในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนอ่านตัวอักษร และคำภาษาอังกฤษที่ใช้สายตาในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด โดยใช้บัตรคำที่มีภาพที่สื่อความหมายของคำนั้นๆ มาใส่ในตัวอักษรตัวใดตัวหนึ่งของคำ ซึ่งเมื่อคำนั้นๆ ปรากฏสู่สายตาจะทำให้ ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่เห็นได้ทันทีโดยไม่ต้องแปลความหมายซึ่งเป็นเทคนิคที่เหมาะสมกับผู้เริ่มต้นฝึกอ่านคำและเด็กพิเศษประเภทต่างๆ โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านเพราะนักเรียนไม่ต้องสะกดคำหรือวิเคราะห์คำก็จะสามารถอ่านคำและแปลความหมายของคำได้โดย ภาพที่สื่อความหมายในคำนั้นๆ การสอนอ่านวิธีนี้เป็นการใช้ฝึกฝนและฝึกปฏิบัติในการช่วยเหลือนักเรียนในการอ่านคำศัพท์ การสอนในแต่ละขั้นตอนจะมีกิจกรรมทางภาษาที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านออกเสียงคำศัพท์ และการใช้ประสาทสัมผัสหลายๆ ด้านเพื่อให้เหมาะสมกับความถนัดในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังใช้เป็นกิจกรรมเสริมในการเรียนรู้คำศัพท์และยังสามารถใช้ร่วมกับการสอนอ่านวิธีอื่นๆ ได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

2.4.2 ขั้นตอนการสอน เทคนิค Picture Me Reading

ในการสอนเทคนิค Picture Me Reading แต่ละครั้งจะสอนคำศัพท์ประมาณ 10 คำแต่สำหรับผู้ที่เริ่มฝึกอ่าน หรือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ครูอาจจะปรับจำนวนคำศัพท์ตามความเหมาะสม โดยมีขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

1. ครูบอกคำศัพท์ที่จะเรียนให้นักเรียนฟัง โดยยังไม่ให้นักเรียนเห็นบัตรคำศัพท์ Picture Me Reading
2. ครูยกตัวอย่างประโยคที่มีคำศัพท์ที่จะใช้สอนหลายๆ ประโยคให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนพยายามแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่ครูสอน หลังจากนั้นครูให้นักเรียนดูบัตรคำศัพท์ Picture Me Reading โดยให้นักเรียนสังเกตภาพที่อยู่ในตัวอักษรของคำศัพท์คำนั้นๆ ซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้จากภาพที่เห็น
3. ครูอ่านประโยคที่มีคำศัพท์ที่จะสอน และติดบัตรคำศัพท์ Picture Me Reading ไว้ตามที่ต่างๆ ในห้องเรียน จากนั้นครูอ่านคำศัพท์และให้นักเรียนชี้ที่บัตรคำศัพท์ Picture Me Reading พร้อมทั้งอ่านออกเสียงคำศัพท์ตามครู
4. ครูสอนคำศัพท์คำที่เหลือเพิ่มเติม โดยทำตามขั้นตอนที่ 1-3 โดยครูจะต้องแน่ใจว่านักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์ได้ถูกต้องแล้ว

5. ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์โดยไม่ให้นักเรียนดูบัตรคำศัพท์ Picture Me Reading ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ครูให้นักเรียนดูบัตรคำศัพท์ Picture Me Reading อีก ครั้งอย่างรวดเร็วและฝึกอ่านจนกว่านักเรียนจะอ่านได้

6. ครูกระจายบัตรคำศัพท์บนโต๊ะ โดยครูอ่านคำศัพท์และให้นักเรียนชี้คำศัพท์ที่ครูอ่าน พร้อมนำคำศัพท์ตามครู เมื่อนักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์ได้ แล้วครูชี้ที่บัตรคำศัพท์เพื่อให้นักเรียนอ่านคำศัพท์ จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านบัตรคำศัพท์ครูบอกนักเรียนว่าเป็นคำๆเดียวกันกับคำที่มีรูปในขั้นตอนนี้ ครูสามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

7. ครูแจกบัตรคำ เมื่อนักเรียนอ่านบัตรคำศัพท์ได้แล้ว เพื่อให้นักเรียนเรียงคำเป็นประโยคและแต่งเรื่องสั้น หลังจากนั้นครูให้นักเรียนฝึกอ่านประโยคและเรื่องที่แต่ง เมื่อนักเรียนสามารถอ่านได้แล้ว ครูแจกกระดาษที่เขียนประโยคไว้เพื่อให้นักเรียนวาดภาพที่สื่อความหมายของประโยคนั้น เพื่อนำไปฝึกอ่านหรือทบทวนกับเพื่อน

8. ครูต้องทบทวนคำศัพท์ที่สอนไปแล้วทุกครั้งก่อนการสอนคำศัพท์ใหม่โดยใช้บัตร Picture Me Reading

9. ครูสอนคำศัพท์ที่เหลือตามขั้นตอน 1-7

สิ่งสำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึงในการสอนคำศัพท์คือ ครูจะต้องสอนให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์หรือสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ (Picture me reading, 2011)

2.5 การจัดพฤติกรรมในชั้นเรียนรวม

เสาวนีย์ จันทร์เจดศักดิ์(2543,น.5) เด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางใดทางหนึ่ง เช่น ความบกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ บกพร่องทางอารมณ์พฤติกรรมหรือการบกพร่องด้านอื่นๆ โรงเรียนปกติทั่วไปในชั้นหนึ่งๆ จะมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพียงหนึ่งหรือสองคนและมักจะมี ความบกพร่องด้านเดียวแต่อาจมีระดับความบกพร่องแตกต่างกันไม่ว่าจะมีความบกพร่องประเภทใด เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมีพฤติกรรมเป็นปัญหา รวมอยู่ใน 3 ด้าน ต่อไปนี้

ด้านนิสัยการทำงาน เด็กอาจมีพฤติกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การที่เด็กไม่อยู่ในห้องเรียน ไม่อยู่กับที่ ไม่เชื่อฟัง ไม่ทำงานให้เสร็จตามที่ครูมอบหมายให้ทำ ไม่ยอมทำหรือเตรียมสิ่งที่ครูบอกให้ทำ ไม่ทำกิจกรรมในกลุ่ม ไม่ยอมแก้ไขสิ่งที่ผิด ไม่ทำตามที่ครูบอกให้ทำทันที เหล่านี้จะทำให้ครูต้องเสียเวลาและรบกวนการเรียนของคนอื่นในห้องเรียน

ด้านทักษะการแก้ปัญหา เด็กไม่มีวิธีการตอบสนองความต้องการที่เหมาะสม เช่น เวลาต้องการสิ่งใดจะไม่บอก ไม่พูด หรือใช้กิริยา วาจาไม่เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ไม่รู้วิธีทำงานให้เสร็จ

หันเวลา ไม่รู้วิธีการขอให้คนอื่นช่วยเหลือ ต้องการให้คนอื่นทำให้ ไม่ยอมจัดการแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นต้น

ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนและคนอื่นๆ ได้แก่ พฤติกรรมแยกตัว ไม่เข้ากลุ่ม ไม่รู้วิธีการเล่นกับเพื่อน ไม่รู้วิธีการแบ่งปัน ไม่รู้วิธีการพูดเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ไม่รู้วิธีการที่จะทำให้เพื่อนสนใจหรือยอมรับ หรือวิธีการที่จะทำให้คนอื่นรัก จะแสดงออกเป็นการเรียกร้องความสนใจโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสมหรือแสดงอารมณ์ตอบโต้ที่ไม่สมเหตุสมผล

สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมของเด็กนั้น คือ สิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิดที่ทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะมีพฤติกรรมเช่นนั้น ลักษณะนิสัย การแสดงออกของอารมณ์กิริยา ท่าทาง การคิด วิธีการแก้ปัญหา ความรู้สึกความเข้าใจต่อตัวเองและผู้อื่น การปฏิบัติตามกฎกติกาของกลุ่มเหล่านี้เกิดจากการที่เด็กมีประสบการณ์ต่อบุคคลและสภาพแวดล้อม โดยการรับรู้ และเกิดความเข้าใจ แสดงออกเป็นอารมณ์และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับความคิดความเข้าใจของตนเอง ดังนั้นเด็กทั่วไปจะมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากน้อยเพียงใดเกิดจากการที่เด็กแต่ละคนใช้สมบัติในตัวเองในการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อม สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอาจมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้บางอย่างบกพร่อง เกิดเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่น เด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้า จะมีพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมต่ำกว่าอายุ ความเข้าใจว่าอะไรควรทำอะไรไม่ควรทำช้ากว่าเด็กสติปัญญาปกติ เด็กออทิสติกและเด็กสมาธิสั้นมีพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์เป็นปัญหา อันเนื่องมาจากความบกพร่องที่เป็นลักษณะเฉพาะ เด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางการได้ยินตั้งแต่แรกเกิดจะมีผลทำให้การเรียนรู้และการพัฒนาทักษะทางสังคมไม่สมบูรณ์เท่ากับเด็กปกติที่มีอายุและความสามารถของสมองเท่าเทียมกัน เป็นต้น ไม่ว่าเด็กจะมีความบกพร่องด้านใดมากน้อยเพียงใดก็ตาม เด็กทุกคนสามารถได้รับการสอนให้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และเปลี่ยนแปลงให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดขึ้นได้ทุกคน

สิ่งที่ครูทุกคนควรรู้และเข้าใจเป็นเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กในชั้นเรียนมีหลายประการดังต่อไปนี้

1. ครูต้องมีข้อมูลเด็กทุกคน รู้ว่าเด็กคนใดมีความบกพร่องต้องการความช่วยเหลือพิเศษในลักษณะใดบ้าง
2. การจัดการพฤติกรรม ปัญหาคือ พฤติกรรม ไม่ใช่เด็กเป็นปัญหา การคิดเช่นนี้จะช่วยให้จัดการพฤติกรรมได้ตรงประเด็น
3. ศึกษาว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นผลมาจากความบกพร่องเฉพาะของเด็กหรือเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมหรือมาจากตัวครู

4. พฤติกรรมที่ครูคิดว่าเป็นปัญหานั้นจะเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตร เนื้อหาในการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเป็นเบื้องต้น

5. พฤติกรรมของเด็กสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้วิธีการสร้างความรู้สึที่ดีให้เกิดขึ้น และใช้วิธีการทางบวกในการแก้ไข

ถ้ามีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมอยู่ด้วย อาจจะทำให้เด็กนั่งในกลุ่มเพื่อนที่จะช่วยได้หรือเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ให้เด็กได้มีที่นั่งที่นั่งที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเหมือนๆ คนอื่น ถ้าเด็กมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เด็กควรมีที่นั่งใกล้ๆครู เพื่อจะได้ดูแลหรือกระตุ้นให้ทำงานหรือเสริมแรงในเวลาที่เขาทำดีในทันที ครูต้องสามารถจัดปรับเปลี่ยนที่นั่งในห้องเรียนได้สัมพันธ์กับเป้าหมายของกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง

เนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ในการสอนเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียน เนื้อหาจะต้องลำดับขั้นตอนที่เด็กทำได้ทีละขั้น โดยมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุดและถ้าเป็นไปได้ควรให้เด็กผ่านตามระดับความสามารถของเขา

กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ครูต้องเตรียมเพื่อให้เด็กสนใจและใช้เวลาเรียนอย่างเต็มที่ โดยมีเวลาว่างระหว่างกิจกรรมมากขึ้นเด็กเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ขึ้น เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำ หรือชมเชยเด็กที่ทำได้รวมทั้งป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน

สิ่งที่ใช้ในการเสริมแรง ได้แก่ คำชม ท่าทีที่แสดงความรัก ความพอใจ รางวัล สิทธิพิเศษ การได้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบ เป็นต้น

2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม

2.6.1 ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

อุษา รัตนบุปผา (2547, น. 16) ได้สรุปไว้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคลนอกจากนี้แล้วยังทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมนั้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายหรือเกิดความท้อแท้ ในการเรียน เพราะผู้เรียนสามารถกลับไปศึกษาเรื่องที่ตนเองยังไม่เข้าใจใหม่โดยไม่ต้องกังวลว่าจะทำให้ เพื่อนเสียเวลาคอยหรือตามเพื่อนไม่ทัน

ศิรินภา อัฐสุวรรณศิลป์ (2548, น. 27) ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการสอนที่ครูสร้างขึ้นประกอบด้วยสื่อ วัสดุ อุปกรณ์หลายชนิดประกอบเข้ากันเป็นชุด เพื่อเกิดความสะดวกต่อการใช้

ในการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์

ฉันทิทร พุทธรณ์ (2551, น. 21) ชุดกิจกรรม หมายถึง ชุดการเรียนการสอนที่ครูสร้างขึ้นเพื่อให้ เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้โดยอาศัยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ มีลักษณะ เป็นชุด โดยผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ในแต่ละชุดประกอบด้วยจุดประสงค์ การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบที่นำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ประกอบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

นลินี อินดีคำ (2551, น. 13) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ การนำสื่อการสอนหลายอย่างมา ประสมกันเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาวิชาให้แก่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเอง หรือทั้งผู้เรียนและผู้สอนใช้ร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อประสมที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น โดยมีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นให้นักเรียนสามารถ ศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.6.2 ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้มีผู้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมไว้ต่างกัน ได้ดังนี้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, น. 94) ได้แบ่ง ประเภทของชุดกิจกรรมไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมสำหรับประกอบการบรรยาย สำหรับครู ใช้เป็นตัวกำหนดกิจกรรมและสื่อ การเรียนให้ครูใช้ประกอบการบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลง และเปิดโอกาสให้ นักเรียนร่วมกิจกรรมมากขึ้น ชุดกิจกรรมนี้จะมีเนื้อหาหน่วยเดียวใช้กับนักเรียนทั้งชั้น

2. ชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดกิจกรรมนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ชุดกิจกรรมนี้จะประกอบด้วยชุดกิจกรรมย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์กิจกรรมนั้น ผู้เรียนอาจจะต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มเท่านั้น ในขณะที่ทำกิจกรรมหากมีปัญหา ผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ

3. ชุดกิจกรรมเป็นรายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อจบแล้วจะทำการทดสอบประเมิน

ความก้าวหน้า และศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับเมื่อมีปัญหา จะปรึกษากันได้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนพร้อมที่จะให้ ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้ชี้แนะแนวทาง

กระทรวงศึกษาธิการ(2545, น. 142) กล่าวถึงประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครูที่กำหนดกิจกรรมและสื่อ การสอนให้ครูได้ใช้ประกอบการสอนแบบบรรยาย โดยมีหัวข้อเนื้อหาที่จะบรรยาย และกิจกรรมที่จัดไว้ ตามลำดับขั้นตอน สื่อที่ใช้อาจเป็นสไลด์ประกอบเสียงบรรยายในแถบเสียง แผนภูมิ ภาพยนตร์และกิจกรรม กลุ่ม

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมกลุ่ม มุ่งให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งอาจ จัดการเรียนการสอนเป็นศูนย์การเรียน โดยวางเค้าโครงเรื่อง จัดประเด็นเนื้อหาหน่วยความรู้ ที่เป็นอิสระ จากกัน สามารถเรียนรู้จบในหน่วยความรู้แต่ละเรื่องที่มีสัดส่วนเนื้อหาใกล้เคียงกัน อาจจัดหน่วยความรู้ให้ ได้ประมาณ 3 – 5 เรื่อง ตามสัดส่วนของการแบ่งประเด็นเนื้อหาแต่ละเรื่อง และเวลาที่ใช้ศึกษาในแต่ละศูนย์ กิจกรรมในศูนย์จัดในรูปแบบเรียนเป็นรายบุคคล หรือเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม มีสื่อการเรียน บทเรียน แบบฝึก ครอบคลุมจำนวนนักเรียนในแต่ละศูนย์

3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน เพื่อให้ เรียนรู้ ด้วยตนเองตามลำดับนั้น ความสามารถของแต่ละคนเมื่อเรียนจบแล้ว จะทดสอบประเมินผล ความก้าวหน้า แล้วจึงศึกษาชุดอื่น ๆ ต่อไปตามลำดับ ถ้ามีปัญหานักเรียนสามารถปรึกษากันได้ โดยผู้สอนพร้อมที่จะ ช่วยเหลือแนะนำ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนี้ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพ การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปได้ถึงขีดสุดของความสามารถเป็น รายบุคคล

จากแนวคิดดังกล่าวมาสรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น แบ่งตาม ลักษณะของผู้ใช้ โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยตอบสนองความต้องการ และ ความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน เพื่อให้ นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ ชุดกิจกรรม การเรียนรู้แต่ละประเภทจะมีคำแนะนำวิธีการใช้ และการทำ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีระบบ มีขั้นตอน จากง่ายไปสู่ยาก ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ได้ด้วยตนเอง และเป็นไปในแนวเดียวกัน ทั้งนี้เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้มีการกำหนด วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่แน่นอน และชัดเจนในการที่จะให้นักเรียนทำกิจกรรม และแสดง พฤติกรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการจะประเมิน

2.6.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้น ผู้สร้างจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรมว่ามีองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อจะได้กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมที่ต้องการสร้างขึ้น ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

สุสตัน (1972, น. 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. คำชี้แจง (Prospectus) ในส่วนนี้จะอธิบายถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมายขอบข่ายชุดการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ก่อนเรียนและขอบข่ายของกระบวนการทั้งหมดในชุดการเรียน

2. จุดมุ่งหมาย (Objectives) คือ ข้อความที่แจ่มชัด ไม่กำกวมที่กำหนดว่าผู้เรียนจะประสบ ความสำเร็จอะไรหลังจากเรียนแล้ว

3. การประเมินผลเบื้องต้น (Pre-assessment) มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อทราบว่าคุณเรียนอยู่ในขั้นการเรียนจากชุดการเรียนการสอนนั้น และเพื่อดูว่าเขาได้สัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์เพียงใดการประเมินเบื้องต้นนี้อาจอยู่ในรูปของการทดสอบแบบข้อเขียน ปากเปล่า การทำงาน ปฏิบัติ ทดสอบต่อคำถามง่าย ๆ เพื่อให้รู้ถึงความต้องการและความสนใจ

4. การกำหนดกิจกรรม (Enabling Activities) คือ การกำหนดแนวทางและวิธีการประเมินขั้นสุดท้าย (Post - assessment) เป็นข้อทดสอบเพื่อวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว

2.6.4 ขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอขั้นตอนการในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยึดเป็น หลักในการสร้างว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550, น. 53) กล่าวว่า ขั้นตอนในการผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้มี 11 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเรื่องเพื่อทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อาจกำหนดตามเรื่องในหลักสูตรหรือกำหนด เรื่องใหม่ขึ้นมาก็ได้ การจัดแบ่งเรื่องย่อยจะขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหา และลักษณะการใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ นั้น ๆ การแบ่งเนื้อเรื่องเพื่อทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละระดับย่อมไม่เหมือนกัน

2. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการแบบสหวิทยาการได้ตามความเหมาะสม

3. จัดเป็นหน่วยการสอน จะแบ่งเป็นกี่หน่วย หน่วยหนึ่ง ๆ จะใช้เวลานานเท่าใดนั้นควร พิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นนักเรียน

4. กำหนดหัวเรื่อง จัดแบ่งหน่วยการสอนเป็นหัวข้อย่อย ๆ เพื่อสะดวกแก่การเรียนรู้ แต่ละหน่วยควรประกอบด้วยหัวข้อย่อย ๆ หรือประสบการณ์ในการเรียนรู้ประมาณ 4 – 6 ข้อ

5. กำหนดความคิดรวบยอดหรือหลักการ ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้นักเรียนเกิดความคิด รวบยอดหรือสามารถสรุปหลักการแนวคิดอะไร ถ้าผู้สอนเองยังไม่ชัดเจนว่าจะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง การกำหนดกรอบความคิดหรือหลักการก็จะไม่ชัดเจน ซึ่งจะรวมไปถึงการจัดกิจกรรม เนื้อหาสาระ สื่อ และส่วนประกอบอื่น ๆ ก็จะไม่ชัดเจนตามไปด้วย

6. กำหนดจุดประสงค์การสอน หมายถึง จุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไว้ให้ชัดเจน

7. กำหนดกิจกรรมการเรียน ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็แนวทางในการเลือก และผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่นักเรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมตามบัตรคำสั่ง การเขียนภาพ การทดลอง การตอบคำถาม การเล่นเกม การแสดงความคิดเห็น การทดสอบ เป็นต้น

8. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้การสอบแบบอิงเกณฑ์ (การวัดผลที่ยึดเกณฑ์ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ โดยไม่มีการนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น) เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมการเรียนรู้มาเรียบร้อยแล้ว นักเรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

9. เลือก และผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ผู้สอนใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนในแต่ละหัวเรื่องเรียบร้อยแล้ว ควรจัดสื่อการสอนเหล่านั้นแยกออกเป็นหมวดหมู่ในกล่องหรือแฟ้มที่เตรียมไว้ ก่อนนำไปหาประสิทธิภาพเพื่อหาความตรงความเที่ยงก่อนนำไปใช้ เราเรียกสื่อการสอนแบบนี้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

10. สร้างข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนพร้อมทั้งเฉลย การสร้างข้อสอบเพื่อทดสอบก่อนและหลังเรียน ควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหา และกิจกรรมที่กำหนดให้เกิดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นสำคัญ ข้อสอบไม่ควรมากเกินไปแต่ควรเน้นกรอบความรู้สำคัญในประเด็นหลักมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อย หรือถามเพื่อความจำเพียงอย่างเดียว และเมื่อสร้างเสร็จแล้วควรทำเฉลยไว้ให้พร้อม ก่อนส่งไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

11. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ๆ ไปทดสอบโดยวิธีการต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้จริง

เช่น ทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมและความตรงของเนื้อหา เป็นต้น

2.6.5 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.156) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพสามารถกำหนดได้หลากหลายขึ้นอยู่กับผู้วิจัยจะกำหนด ถ้าต้องการประสิทธิภาพสูง ก็กำหนดค่าไว้สูง เช่น 90/90 แต่การกำหนดเกณฑ์ไว้สูง อาจพบปัญหาว่าไม่สามารถบรรลุเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การที่จะให้นักเรียนส่วนมากทำคะแนนได้จนเต็ม มีค่าเฉลี่ยจนเต็ม คือ ร้อยละ 90 ขึ้นไปไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้น จึงไม่ค่อยพบที่มีการตั้งเกณฑ์ 90/90 ในงานวิจัย บางเรื่องตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำกว่า 80 ทั้งด้านกระบวนการและผลโดยรวม เช่น ตั้งเกณฑ์ 70/70 ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่าเรื่องนั้นโดยธรรมชาติแล้วเป็นเรื่องที่ยาก เช่น วิชาเรขาคณิต เป็นต้น การตั้งเกณฑ์ไว้สูงจะพบว่าไม่อาจบรรลุผลได้ อย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำเกินไป เช่น ต่ำกว่า 70/70 ทั้งนี้เพราะถ้าสิ่งที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมี ประสิทธิภาพจริงแล้วจะต้องสามารถพัฒนานักเรียนให้บรรลุผลระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ได้ การตั้งเกณฑ์ 50/50 หรือ 60/60 แสดงถึงว่าสามารถพัฒนานักเรียนได้โดยเฉลี่ยครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มหรือมากกว่า ครึ่งหนึ่งเล็กน้อย ซึ่งไม่น่าจะเพียงพอควรพัฒนาได้มากกว่านั้น

2. การเขียนเกณฑ์ 80/80 ไม่ได้หมายถึงอัตราส่วนหรือสัดส่วนระหว่าง 2 ส่วนนี้ โดยทั่วไปไม่ได้ แปลความหมายโดยการนำมาเปรียบเทียบกัน ดังนั้น ผู้วิจัยอาจไม่ได้เขียนในรูป 80/80 แต่เขียนในรูปอื่น เช่น 80,80 หรือแม้กระทั่งเขียนว่าในเกณฑ์ 80 % ทั้งกระบวนการและผลโดยรวมก็ได้ การเขียน 80/80 เป็น เพียงการแยกส่วนของประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็น ตัวเลข 80 ตัวหน้า กับประสิทธิภาพของผลรวม ซึ่งเป็น 80 ตัวหลัง

3. ผู้วิจัยอาจตั้งเกณฑ์ 2 ส่วนไม่เท่ากันก็ได้ เช่น 70/80 ซึ่งหมายความว่า ประสิทธิภาพของ กระบวนการการใช้ 70 % ส่วนประสิทธิภาพของผลรวมโดยใช้ 80 % ซึ่งไม่นิยมกำหนดใน ลักษณะดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามไม่จำเป็นที่จะทำอะไรให้สอดคล้องกับความนิยม ข้อสำคัญ คือ เหตุผลเบื้องหลังของการ ตั้งเกณฑ์ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าการตั้งเกณฑ์แบบ 80/80 นั้นมีความเหมาะสม มีเหตุผลดีกว่า

ซึ่งในการหาประสิทธิภาพสื่อการสอนจากผลระหว่างดำเนินการและผลเมื่อสิ้นสุดการ ดำเนินการ โดยใช้เกณฑ์ 80/80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก เป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพกระบวนการ

80 ตัวหลัง เป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพผลรวม

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยการพิจารณาจากกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรอุมา เพชรนุ้ย (2556) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาความสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับเทคนิค Picture Me Reading โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลือกโดยวิธีเจาะจง จำนวน 7 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับเทคนิค Picture Me Reading อยู่ในระดับดี (ค่ามัธยฐานเท่ากับ 22 จากคะแนนเต็ม 27 คะแนน, $t = 7$, $P\text{-value} = 1.0000$)

2. ความสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับเทคนิค Picture Me Reading สูงขึ้น ($T = 0$, $p < .05$)

ศุมาลี จอดนอกและคณะ (2551, ออนไลน์) ได้ศึกษาความสามารถ ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ ด้วยเทคนิคการใช้รูปภาพผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ผู้ที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำ มีความสามารถอ่านเป็นคำอยู่ในระดับดี มีความสามารถอ่านเป็นคำหลังการสอนอ่านเป็นคำสูงกว่าก่อนการสอนอ่านเป็นคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความสามารถของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ผลการวิจัย พบว่าเด็ก ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ มีความสามารถอ่านคำอยู่ในระดับดี

มอนโร,จอนนา,สตันตัน และเจนนิน (Monroe, Johnna ,Staunton; & Jeannine, 2000) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปรับปรุงและการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับปฐมวัย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความต้องการพิเศษด้วยการสอนอ่านเป็นคำ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่มดีขึ้น

เคียรอน ซิธี (2002) ได้ทำการศึกษา ประสิทธิภาพของการใช้สัญลักษณ์ในการสอนการจำ คำศัพท์แก่เด็กที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ระดับรุนแรง โดยใช้เทคนิคการเสนอคำเพียง อย่างเดียว (word alone) เทคนิคการบูรณาการคำและภาพเพื่อเป็นตัวแนะ (integrated picture cueing) และเทคนิคการจดจำลายมือตนเอง (handle technique) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เทคนิค การบูรณาการคำและภาพเพื่อเป็นตัวแนะและเทคนิคการจดจำลายมือตนเอง มีประสิทธิภาพในการ สอนการจดจำคำศัพท์แก่เด็กที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ได้

เคียรอน ซิธี (2005) ได้ทำการศึกษาการใช้โปรแกรม Morphingimages ซึ่งเป็น โปรแกรมที่ใช้ภาพแทรกลงไป ในคำ เพื่อพัฒนาศักยภาพการจำคำศัพท์ของเด็กที่มีปัญหาทางการ เรียนรู้ขั้นรุนแรงจำนวน 8 คน ผลการวิจัย พบว่าการสอนด้วยวิธีนี้มีประสิทธิภาพและได้ผลดีกว่า การสอนด้วยวิธี ที่อ่านคำเพียงอย่างเดียว

จูลี เอ เบททิส (2010) ทำการศึกษา ความสามารถอ่านตัวอักษรและคำของนักเรียนระดับ ปฐมวัยด้วยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียง ตัวอักษรและคำได้ดีขึ้น โดยสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว มีความมั่นใจในการอ่าน รวมทั้งยัง พัฒนาทักษะด้านการเขียนให้ดีขึ้นด้วย

สรุปได้ว่า จากการศึกษางานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การสอน คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคและวิธีการสอนแบบต่างๆ สามารถพัฒนาทักษะการอ่านของ นักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนที่ควรคำนึงถึงตัวนักเรียนเป็นหลัก โดยเลือกเทคนิค วิธีการและ กิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับ การเรียนรู้ ของนักเรียนแต่ละบุคคลตามความรู้ความสามารถ ความสนใจ ความต้องการ และศักยภาพของนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะทางการ อ่านภาษาอังกฤษ ในระดับสูงของนักเรียนต่อไป